

відмінністю гарного вчителя від примітивного, який часто використовує побутову мову у поясненні. Участь у наукових конференціях, семінарах, вивчення педагогічного досвіду кращих педагогів, робота з науковою літературою допомагаю вчителю удосконалуватись професійно.

Важливим є забезпечення диференційованого підходу у навченні, що залежить від вміння учителя визначати навчальні потреби кожного учня, поважати його та допомагати йому у особистісному становленні. С.Л. Рубінштейн писав: «Особистістю, як ми бачили, людина не народжується, особистістю вона стає» [3, с. 213]. Коректність, доброзичливість, толерантність – характеристики, які властиві продуктивному педагогу допоможуть йому у формуванні особистості учня.

Учитель має бути гарним актором, вмілим комунікатором, талановитим методистом, практичним психологом, та ефективним вихователем. Звісно, у кожного педагога всі ці якості розподілені нерівномірно, особистість кожного неповторна і має великий вплив на успіх його учнів, на атмосферу навчання і професійний рівень.

Висновки:

- Вивчення особистості учителя є важливим для розробки нових навчальних технологій.
- Діагностування професійних якостей педагога допоможе у побудові системи управління навчальним процесом.

Список літератури:

1. Стоунс Е. Психопедагогіка. М., 1984, с. 472.
2. Юревич А. В. Соціальна психологія наукової діяльності. М., 2013, с. 447.
3. Гуревич К.М. Диференціальна психологія і психодіагностика. П., 2008, с. 336.

Доротюк О. Г.

науковий співробітник відділу профільного навчання

Інститут педагогіки НАПН України

м. Київ, Україна

ДІАГНОСТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ В УМОВАХ КОМПЕТЕНТНІСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ

Проведення психологічного дослідження з використанням психодіагностичних методик для вирішення конкретних завдань педагогіки є науково обґрунтованим явищем. Застосування тестових

методів для виявлення індивідуально-особистісних характеристик повинно базуватись на фундаментальних дослідженнях психології.

Перша типологія людських характерів була розроблена Гіппократом, він виділив чотири темпераменти: сангвінічний, холеричний, меланхолічний і флегматичний. Цю систему використовував у своїх дослідженнях типів вищої нервової діяльності Іван Павлов.

Б. Теплов досліджував природні якості нервової системи, в створеній ним характеристиці типів відмінений оцінювальний підхід, та більш глибокий аналіз кожного типу.

В. Небиліцин ввів поняття про динамічність нервових процесів. Роботи по вивченю індивідуальних особливостей людини та створенню типологій проводили Кречмер, Шнайдер, Юнг, Шелдон. Айзенк та інші.

В результаті цілої низки теоретичних досліджень, розроблено психодіагностичні тести, використовуючи які, можна визначити:

- особистісну реакцію на стрес
- професійну направленість
- проблеми міжособистісних конфліктів
- емоційне напруження
- шкільну тривожність
- природні здібності
- моральні цінності

Маючи результати таких тестів, вчитель має можливість складати корекційні виховні плани, адже «Головним завданням виховання виступає розвиток особистісних якостей учня» [1, с. 357]. При підготовці до уроку педагог може використовувати такі навчальні технології, які дадуть високий коефіцієнт корисної дії педагогічного процесу. Слід зазначити, що отримати вірну інформацію від тестування та реально її тлумачити може тільки підготовлений спеціаліст. Поскольки педагоги не мають достатніх теоретичних знань із психології, як показали наші дослідження, то потрібно створювати курси по освоєнню методів психодіагностичного дослідження, які діятимуть постійно.

Важливим завданням психологічного діагностування учнів є не тільки визначення індивідуально-типологічної приналежності, але прогнозування адаптивності у суспільстві.

Залежно від цілей тестування можна підбирати різні батареї тестів та методів: «Кожен метод – це всього лише інструмент для отримання інформації про особистісні якості. В руках досвідченого психолога будь метод достатньо інформативний. Тому вибір методик може бути достатньо довільним» [2, с. 16].

У процесі навчання обов'язкове застосування тестів інтелекту та його спрямованості. «Адекватне застосування тестів інтелекту – вимір рівня приналежності до відповідної культури. Робота з тестами в цьому напрямі відкриває перед нами дуже сприятливі перспективи» [3, с. 255].

Висновки:

1. Визначення особистісних якостей учнів повинно лягти в основу програми формування ключових компетентностей та методів мотивації школярів.

2. Професійна відповідність педагога повинна бути доповнена психологічними знаннями.

3. Необхідно створити постійнодіючі курси навчання вчителів основам психодіагностики та вікової психології.

Список літератури:

1. Смірнов С. О. Педагогіка. Теорії, системи, технології. М., 2006. – 512 с.
2. Собчик Л. М. Психодіагностика. Методи і методологія. М., 1990. – 80 с.
3. Гуревич К. М. Диференційна психологія і психодіагностика. П., 2008. – 336 с.

Квітка А. С.

старший викладач кафедри іноземних мов

Академія Державної пенітенціарної служби

м. Чернігів, Україна

**ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДЕРЖАВНОЇ
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

Визначення сутності та змісту соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – ДКВС) передбачає узагальнення результатів аналізу наукових досліджень і публікацій, у яких ученими пропонуються підходи до вирішення цього наукового завдання. Крім цього потрібно врахувати зміст нормативно-правових документів, у яких представлено вимоги до фахових знань, умінь і навичок, а також професійно-важливих властивостей та інших компонентів професійної компетентності, що мають безпосереднє відношення до соціально-комунікативної компетентності.